

รายงานการจัดการความรู้
(KM-Knowledge Manegment)
เรื่อง การแต่งเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จัดทำโดย
คณะกรรมการการจัดการความรู้ สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลแม่จัน
ประจำปีงบประมาณ 2558

คำนำ

สวัสดีครับ เพื่อนๆ ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นทุกท่าน หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งกายเครื่องแบบราชการของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบลที่ถูกต้อง และเมื่อได้เรียนรู้แล้วพึงนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดความน่าเชื่อถือต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ ความสง่างามในตัวของบุคคลผู้สวมใส่เครื่องแบบ ซึ่งผู้อื่นใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบข้าราชการนี้ เพื่อจะให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนเป็นเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น โดยชอบด้วยกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2509 หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หลังจากที่ทุกท่านได้อ่านหนังสือ เล่มนี้แล้ว หวังว่าทุกท่านจะได้รับความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องนำไปปฏิบัติใช้ได้อย่างสมกับคำว่าศักดิ์ศรีข้าราชการไทยกันนะค่ะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้น้องๆ ที่มีความใฝ่ฝันอยากเป็นข้าราชการได้มีแรงบันดาลใจพยายามสอบเข้าบรรจุเป็นข้าราชการต่อไปค่ะ

สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

สารบัญ

คำนำ

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสี kaki)	1
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)	2
การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น	6
ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)	9
อินทราณเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สี kaki) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น	10
อินทราณเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สี kaki) ของลูกจ้างประจำ	13
อินทราณของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)	15
อินทราณสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	18
เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	20
คำถามที่พบบ่อยๆ เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ	21

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสี kaki)

ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล ที่บรรจุใหม่ และที่ปฏิบัติงานอยู่เดิม หรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น หลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้นแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการได้ถูกต้องหรือไม่นั้น เวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่เครื่องแบบมาปฏิบัติราชการ และในงานพิธีการมีการแต่งกายด้วยชุดขาวทั้งชุด หรือบางงานพิธีทำไมถึงแต่งเสื้อสีขาวกางเกงกระโปรงสีดำ ทำไมไม่ใส่สีขาวล้วน เพราะอะไร เดียวเราจะมีความรู้เรื่องนี้มาแลกเปลี่ยนกันให้เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันนะค่ะ ว่าเครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดเค้ามีชื่อเรียกที่เป็นทางการว่าอย่างไร และการประดับอินทราณู การติดแพรแถบ การติดสังกัด และป้ายชื่อตนประดับอย่างไรจึงเรียกว่าถูกต้อง ลองมาศึกษาเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2509 ได้ระบุไว้กันค่ะ

1. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสี kaki) มี 2 ประเภท

1.1 เครื่องแบบสี kaki คอพับ (แขนยาว / แขนสั้น)

1.2 เครื่องแบบสี kaki คอแบะ 4 KM-ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการ ตัวอย่างเครื่องแบบ kaki คอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

เครื่องแบบสี kaki คอพับแขนยาว
สวมนั้บดทนายให้ต่งเครื่องแบบนัยเลข 5

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอพับแขนยาวสี kaki
- ◆ กางเกงขายาวสี kaki
- ◆ เข็มขัดทำด้วยสายดำสี kaki หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพ่าห์อยู่บนอกกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดสาย
- ◆ รองเท้าหนังสีน้ำตาลหรือสีดำ ส้นเข็มขัดเข็มหน้าสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล สีสเดียวกับรองเท้า
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกนก ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทราณูสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสี kaki คอพับแขนยาว
สวมนั้บดทนายให้ต่งเครื่องแบบนัยเลข 5

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอพับแขนยาวสี kaki
- ◆ กระโปรงยาวติดเข้าสี kaki
- ◆ เข็มขัดทำด้วยสายดำสี kaki หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพ่าห์อยู่บนอกกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดสาย
- ◆ รองเท้าหนังสีน้ำตาลหรือสีดำ ส้นเข็มขัดเข็มหน้าสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกนก ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทราณูสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ตัวอย่างเครื่องแบบกาเกอแบะ

เครื่องแบบสีกากีคอแบะแขนสั้น

สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นใส่กางเกงแบบหมายเลข 7

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กางเกงขายาวสีกากี
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือวู้ดเทียมหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล สีสีกากี
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอแบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกม.ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอแบะแขนสั้น

สวมเสื้อเชิ้ตแขนสั้นใส่กางเกงแบบหมายเลข 7

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกากีสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวู้ดเทียมหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอแบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกม.ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)

2. เครื่องแบบพิธีการมี 5 ประเภท

2.1 เครื่องแบบปกติขาว

2.2 เครื่องแบบปกติกาเกอคอตัง

2.3 เครื่องแบบครึ่งยศ

2.4 เครื่องแบบเต็มยศ

2.5 เครื่องแบบสโมสร ในที่นี้...ขอพูดถึงเฉพาะเครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ นะคะ เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว+เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋

ชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ใช้ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชฯ ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋

หญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้าน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง 4 ตะเข็บ ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ที่แนวสาบอกมีคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร 3 คุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และคุม 5 คุม สำหรับแบบเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าล่างข้างละ 1 กระเป๋า เป็นกระเป๋าจาะเฉียงเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้าย ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว

เครื่องแบบครึ่งยศ หรือ ปกติขาวครึ่งยศ (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ ลักษณะ และส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรง ให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือเลิร์จสีดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตัวอย่างเครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบครึ่งยศ

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2

สุภาพบุรุษ

- ❖ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอก เสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋าทิ้งอก
- ❖ กางเกงขายาวสีดำแบบราชการชายยาว
- ❖ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ 5 เม็ด
- ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
- ❖ ถุงเท้าสีดำ
- ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด กรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัท. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทึบลาดสีดำปักดินทองลายช้อยพญกษเดิมแผ่นปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
(ไม่สวมสายสะพาย)

เครื่องแบบครึ่งยศ

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2

สุภาพสตรี

- ❖ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอปีนกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าทิ้งอกด้านซ้าย 2 ข้าง
- ❖ เสื้อชั้นใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูก ผ่าพันคอสีดำเงื่อนกลางสี
- ❖ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า
- ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า
- ❖ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัท. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทึบลาดสีดำปักดินทองลายช้อยพญกษเดิมแผ่นปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
(ไม่สวมสายสะพาย)

ปกติชาวเต็มยศ (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ สายสะพาย (ถ้ามี) นิยมแต่งในวันที่ 5 ธันวาคมหาราช ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สวมเนื้อมัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1 สุภาพบุรุษ ❖ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีโบปกกระเป๋ ❖ กางเกงขายาวสีดำแบบราซการชยาว ❖ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวีตดูเทียมหนังสีดำ ❖ ถุงเท้าสีดำ ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคั่นทองสายช้อยยพฤษีเต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ	เครื่องแบบเต็มยศ สวมเนื้อมัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1 สุภาพสตรี ❖ เสื้อขึ้นนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอปีนกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจะด้านล่าง 2 ข้าง ❖ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเชือกกลาสี ❖ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวีตดูเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ❖ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคั่นทองสายช้อยยพฤษีเต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ
--	--

จากภาพตามโมเดลข้างบนนี้ เป็นภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือ การประดับเครื่องหมายข้าราชการสำหรับข้าราชการใหม่ทุกท่านจะได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้องตาม กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2509 ซึ่งโมเดลเป็นตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในแต่ละกระทรวงจะมีความ แตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัดนั่นเอง สามารถอธิบายตามโมเดลได้ ดังนี้

เสื้อ (ชาย - หญิง)

เสื้อสีทึบคอพับ แขนยาวมีกระเป๋ายับติดหน้าอกข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบอยู่ตรงกลางตาม ทางแนวตั้ง ใบปกกระเป๋ารูปมน ขายกลางแหลมตัวเสื้อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนวอกเสื้อ 6 เม็ด (รวม กระดุมคอเม็ดบนสุด) ไม่มีจีบด้านหลัง

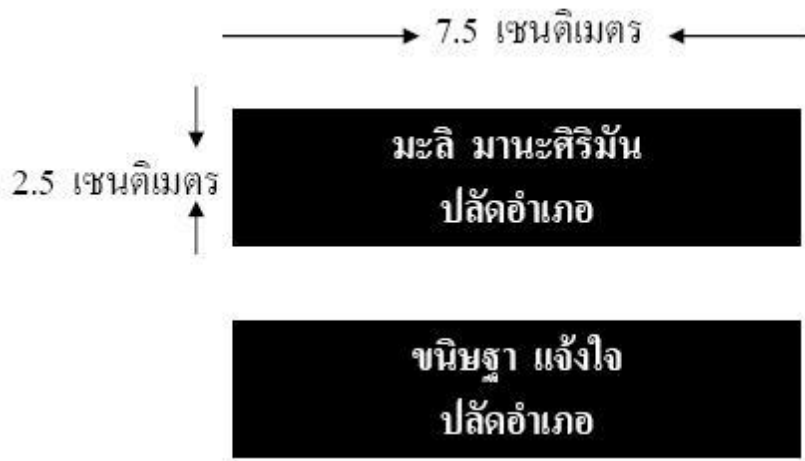
กางเกง และกระโปรง

- กางเกงสีทึบ ชายยาว ขาตรง ไม่มีลวดลาย ไม่พับปลายขา กระเป๋ายับตรง มีจีบด้านหน้าหรือด้านข้าง มีจีบ หน้า หรือ ไม่มีก็ได้
- กระโปรงสีทึบ ยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นส้อม หรือตัดปลายยาวครึ่งน่อง มีตะเข็บ หน้า 2 ตะเข็บ ตะเข็บหลัง 2 ตะเข็บ หรือไม่มีก็ได้ แต่ห้ามมีจีบรอบ

หมายเหตุ : การแต่งกายชุดสีทึบ เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนัก

นายกรัฐมนตรีเป็นระเบียบคนละฉบับ ชุดปกติขาวไม่ใช่ข้าราชการก็แต่งได้

ป้ายชื่อ

ป้ายชื่อ พื้นสีดำ แสดงชื่อตัว ไม่มีคำนำหน้า ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่ง ไม่มีสัญลักษณ์และ ขอบขาว ติดที่หน้าอกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวาประมาณ 0.5 เซนติเมตร

เข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนกว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีครุฑอยู่ตรงกลางหัวเข็มขัด ขณะคาดเข็มขัด ห้ามคาดเข็มขัดปล่อยชายยาว ปลายเข็มขัดควรโผล่เฉพาะส่วนที่หุ้มด้วยโลหะเท่านั้น หรือ ไม่ก็สอดซ่อนปลายไว้

เครื่องหมายแสดงสังกัด

เครื่องหมายแสดงสังกัด จะมีความแตกต่างกันในแต่ละกระทรวงในส่วนของกระทรวงมหาดไทย จะมีลักษณะทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง เป็นรูปตราราชสีห์ (ห้ามเคลือบพลาสติก) ติดบริเวณคอเสื้อทั้งสองข้างหันหน้าเข้าหากันติดกลางปกเสื้อ

รองเท้า

ชาย เป็นรองเท้าหุ้มส้น หรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือ สีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

หญิง เป็นรองเท้าหุ้มส้นปิดปลายเท้า หรือรัดส้นปิดปลายเท้า ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ 12 KM-ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการ

ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)

แพรแถบ

หลายคนคงเคยสงสัยเวลาที่เห็นเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น บริเวณอกด้านซ้ายจะมีแถบสีลักษณะแตกต่างกันไป แล้วมันมีความหมายอย่างไร ติดไปเพื่ออะไร ติดเพื่อความสวยงามหรือเปล่า หรือว่าเป็นเครื่องแสดงวิทยฐานะ จากนั้นไป เพื่อนๆ คงจะได้เข้าใจกันมากขึ้นค่ะ แถบ สีนั้นเรียกว่า "แพรแถบย่อ" ซึ่งจะมีชั้น ชั้นละก็เหรียญก็ตามแต่ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีชั้นละ 3 เหรียญ

แพรแถบ ทำด้วยผ้าแพรแถบ ไม่มีพลาสติกหุ้มติดที่หน้าอกเหนือกระเป๋าด้านซ้าย ประมาณ 0.5 เซนติเมตร ในตอนต้นนี้จะกล่าวถึงแพรแถบย่อเหรียญที่ระลึกก่อนเพราะถือเป็นแพรแถบขั้นต้นที่สามารถประดับได้ เหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมธนารักษ์ จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวโรกาสต่าง ๆ จะใช้ประดับชุดปกติขาวในงานพิธีการหรือชุดปฏิบัติงาน (ชุดกากี) 13 KM-ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการ

อินทราวุฒเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ระดับซี ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 2 แถบเล็ก อย่างบาง แถบบนขมวด

ระดับซี ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี 3 - 4

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 2 แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับ 5 - 6

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 3 แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี 7 - 8

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 1 แแถบใหญ่ แแถบบนขมวด

ระดับซี 9 ขึ้นไป

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 1 แแถบใหญ่ แแถบบนขมวด เพิ่มครุฑพ่าห์

อินทราธิราชเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) ของลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ 1

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 2 แถบเล็ก อย่างบาง กว้าง 5 มิลลิเมตร แถบบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ 2

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 1 แถบ กว้าง 1 ซม. อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

- ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ 3 และ 4
- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 2 แถบเล็ก อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย 17 KM-ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการ

- ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ 5 และ 6
- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) 3 แถบเล็ก อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

อินทราของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)

เครื่องแบบพิธีการของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอินทราแข่งกว้าง 4 เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสีทาสีดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดดุมโลหะสีทองตรา ครุฑพ่าห์ ขนาดเล็ก อินทราชนิดนี้

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ 1

- มีแถบสีทองกว้าง 5 มิลลิเมตร เป็นขอบพื้นสีดำล้วนไม่มีข้อชัยพฤกษ์

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ 2

- มีแถบสีทองกว้าง 1 เซนติเมตร เป็นขอบและปักดิน สีทองลายข้อชัยพฤกษ์มีดอก 1 ดอก ไม่เกิน 1 ใน 4 ส่วนของอินทรา 19 KM-ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบข้าราชการ

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ 3 และระดับ 4

- มีแถบสีทองกว้าง 1 เซนติเมตรเป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก 2 ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราวุฒไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทราวุฒ

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ 5 และระดับ 6

- มีแถบสีทองกว้าง 1 เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มี ดอก 3 ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราวุฒไม่เกิน 3 ใน 4 ส่วนของอินทราวุฒ

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ 7-8

- มีแถบสีทองกว้าง 5 เซนติเมตรเป็นขอบและปิดด้วยสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรา

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ 9 ขึ้นไป

- มีลักษณะเหมือนช่อชัยพฤกษ์ ระดับ 7- 8 แต่เพิ่มเส้นฐานขึ้นมา 1 เส้น

อินทราณสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

สำหรับการแต่งกายของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมีลักษณะการ แต่งกายเหมือนกับ ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพียงแต่จะแตกต่างกันที่อินทราณสำหรับประดับ เครื่องแบบผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่านั้นคะ ตามโมเดลต่อไปนี้

ผู้บริหารท้องถิ่น เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

- รองนายก
- เลขานุการนายก
- ที่ปรึกษานายก

สมาชิกสภาท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ(ปกติขาว)

- เทศบาล
- อบต.
- เมืองพัทยา

ผู้ช่วยประธานสภาท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เลขานุการเลขประธานสภาเมืองพัทยา
- ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา

เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
(สำหรับติดชุดเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เหนือกระเป๋าเสื้อด้านขวา)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบล

เทศบาล

อ้างอิงที่มาข้อมูลบางส่วนจาก : - กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2542) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติระเบียบเจ้าหน้าที ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2509 - สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก.) -

<http://www.thailocalmeet.com/index.php?topic=27192.0>

คำถามที่พบบ่อยๆ : เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ

1. วันรายงานตัวเพื่อเริ่มปฏิบัติราชการ (บรรจุครั้งแรก) ต้องใส่ชุดราชการหรือไม่ ?

ตอบ : ต้องใส่ชุดกากีแขนยาว คอพับ

2. ชุดข้าราชการ (สีกากี) สามารถใส่ในโอกาสใดบ้าง

ตอบ : ตามประเพณีนิยมจะขึ้นอยู่กับหน่วยงาน ว่ามีการส่งเสริมให้แต่งเครื่องแบบราชการหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น ในเทศบาล / อบต. จะนิยมใส่กันทุกวันจันทร์ หรือตามแต่โอกาสอื่นๆ เช่น ผู้ที่ต้องเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น

3. ชุดข้าราชการ (สีกากี) แขนสั้นและแขนยาว มีความนิยมใส่เช่นไร

ตอบ : ในปกติแล้ว ชุดข้าราชการ (สีกากี) แขนสั้น จะใส่ปฏิบัติราชการตามปกติทั่วไป ส่วนชุดข้าราชการ (สีกากี) แขนยาวนั้น จะใช้ในโอกาสที่ต้องการความสุภาพเรียบร้อยที่มากขึ้น เช่น วันรายงานตัว วันประชุมสภา วันรายงานตัว (โอน) ย้าย วันสอบเลื่อนระดับ

4. ในการถ่ายรูปชุดปกติขาวนั้น ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุครั้งแรก สามารถติดแถบแพรแถบสีได้หรือไม่?

ตอบ : สามารถติดได้ เพราะแพรแถบสีนั้น คือ แพรแถบเหรียญที่ระลึก ซึ่งเป็นเหรียญที่ออกมาเนื่องในพระราชพิธีสำคัญๆของประเทศไทยเพื่อเป็น ที่ระลึก ซึ่งทุกคนสามารถประดับได้ โดยคนผู้นั้นจะต้องเกิดทันในปีที่มีการจัดพระราชพิธีนั้นๆ

5. แพรแถบสี ทำไมบางคนมี 3 ชั้น และบางคนมี 2 ชั้น

ตอบ : กระประดับนั้น จะแตกต่างกันตามปี พ.ศ. ที่เกิด แต่ถ้าหากจะประดับเหรียญที่ระลึกที่ออกมาก่อนปีที่เกิดก็ไม่ใช่ไร ถึงแม้จะผิดหลักแต่ก็เป็นเรื่องเล็กน้อยปกติแล้วจะโดนมองข้ามไปไม่มีความผิด อะไร เนื่องจากตามร้านมักจะทำแพรแถบที่เป็นแบบสำเร็จรูปมาซึ่งจะไม่ทำไว้คนที่ เกิดในช่วงปีหลังๆ เพราะว่าทำออกมาแล้วสีไม่สวยคนไม่นิยมติดกัน

คณะผู้จัดทำ

1. นายสงวน ตุ่นหนั่ว	ปลัดเทศบาลตำบลแม่จัน	ประธานกรรมการ
2. พ.จ.อ.ภูมिरพี ทวีกสิกรรม	รองปลัดเทศบาลตำบลแม่จัน	กรรมการ
3. นางกิงกาญจน์ ชูสกุลพัฒนา	ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
4. นายอาทิตย์ พันภัย	ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
5. นางสุพิน วัฒนา	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ	กรรมการ
6. นางอำภรณ์ บุญรัตน์	รก.ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
6. นางสาวจิราพร ทะเขียว	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
7. นางสาวมยุรี แก้วปัญโญ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ